

XXI. Multi perduntur in viâ contemplationis, qui carent magistro pleno perfectionis.

XXII. Fallitur, si quis putat contemplationem esse cunctorum, cum margarita pretiosissima sit, et oppidò paucorum.

§ 537.

ARCANA DE CONTEMPLATIONE.

I. Contemplatio est gratia gratis data et ordinariè gratia infusa, uti est donum patrandi miracula. Proinde ultra exactè vivere secundùm obligationes statûs, quem quis profitetur, studendo magnæ sanctimoniam, parum ad rem faciunt regulæ humanæ: quandoquidem donum istud magis a liberalitate divinâ quàm ab humanâ dispositione dependet.

II. Pro conservatione contemplationis regula unica est: quære magistrum in ejusmodi rebus bene versatum, qui monebit puritati vitæ, morum et intentionis, adjungendam esse exactam observationem obligationis statûs proprii.

III. Sanctitas formalis in gratiâ habituali consistit, quæ est forma sanctificans, cujus prima infusio fit, vel per Sacramenta, vel per actum amoris aut contritionis perfectæ: quæque augetur per actus meritorios omnium virtutum, quorum plures contemplatio cum aliquâ accidentali perfectione adjunctâ vi donorum aut alicujus gratiæ gratis datæ exercet. Quare communiter, qui magis virtuosus, non qui magis contemplativus, sanctior est, et si dono contemplationis carentes sint magis virtuosus, contemplativis illis sanctiores erunt. Interim verò seducitur, si quis putat ad altum contemplationis gradum pertingi posse, nisi per plurimas virtutes, labores et difficultates, nisi specialiter sit a Deo privilegiatus.

IV. Quemadmodum homo ex corpore et animâ componitur, ita actus contemplationis ex fide vivâ et charitate accensâ coalescit: cùmque totum compositum sit nobilior,

singularibus suis partibus divisè sumptis, ideo actus contemplationis adæquatè sumptus quovis actu simplici nobilior est; et quia contemplatio ex fide et charitate unitis componitur, nobilior est solâ fide, vel solâ simplici charitate: quin etiam nobilior est virtutibus collectivè sumptis, si nudæ sint, quatenus ceteris paribus vi donorum aut gratiarum gratis datarum addit nobiliorem modum operandi, et frequenter etiam facit quoad substantiam perfectiùs operari.

V. Meritum quod actui physicè vitali et supernaturali supervenit, oritur, vel ex majori aut minori gratiâ habituali, vel ex gratiâ actuali per modum auxilii elevantis, vel ex libertate indifferentiæ per gratiam elevatâ, vel ex majori aut minori difficultate, quæ cum gratiâ in opere virtuoso superatur, vel ex majori aut minori intensione, sine extensione illius. Quòd si proinde actus alicujus virtutis moralis in his omnibus circumstantiis plus quàm actus contemplationis abundaverit, talis actus virtutis moralis magis meritorius erit.

VI. Raptus, extases, visiones et omnia de rebus sanctis, quantum ad id quod in iis externum est, nostram excedunt potestatem, adeoque ex hac parte quâ carent libertate, nec liberæ nec meritoria sunt. Si tamen adsit actus interior supernaturalis et liber in superiori parte animæ ex principio supernaturali proveniens, tunc actus interni liberi erunt meritorii, non verò actiones vel passionis externæ necessariae. Unde si Salomon meritis est in suo somnio, id fuit per actus internos, non verò somnium externum, quod fuit actus naturalis et necessarius.

VII. Gratia habitualis unit nos Deo meritoriè tanquam fini ultimo quem merebimur et obtinebimus tempore suo, si cum illâ perseveraverimus. Caritas unit nos Deo tanquam cum objecto suo, ad quem, utpote virtus theologica, nos ordinat, actusque caritatis illius, in quantum meritorius, dispositio est quæ meretur gratiam habitualement, tanquam semen gloriæ

et ultimi finis. At contemplatio supponit pro fundamento gratiam habitualement et ipsius unionem, et includit intrinsecè charitatem tanquam partem componentem, adeoque respicit Deum, ut objectum suum et præterea unit animam cum Deo tanquam cum suo principio. Nimirum contemplatio associata cum gratiâ et charitate unit animam cum Deo tanquam cum primo principio, ultimo fine et objecto, quæ sunt tres majores uniones, quas viator cum Deo habere potest, quamdiu in hac vitâ sub lumine fidei degit.

VIII. Quando Deus substantialiter, non solùm per essentiam, præsentiam et potentiam, sed ut principium peculiare se constituit ad modum, quo est in cælo et in eo quidem lumine gloriæ, hinc autem lumine fidei et contemplationis, in arcanissimo esse substantiali et vitali animæ, tunc tanquam principium vitale, supernaturale ac divinum, communicat vigorem quemdam et vitalitatem pariter in modum divinum potentiis intellectûs et voluntatis, ut producant quosdam actus contemplativos valde sublimes. Et tunc dicitur Deus esse in animâ, per modum unionis illapsûs, non ut forma informans, sed ut principium animam sibi subordinans et elevans, ut comprincipium elevatum ad novum operandi modum supernaturaliter et vitaliter, aliquantum imitando Beatos in cælo, ubi per lumen gloriæ eodem modo elevantur, ut clarè essentiam Dei videant.

IX. Per unionem illapsûs Deus non sanctificat animam, sed sanctificatam supponit per gratiam habitualement, quæ est forma informans, communicans ipsi sanctitatem. Deus autem tunc non est in animâ, ut forma informans, sed ut causa efficiens et illam elevans.

X. Cùm Deus in unione illapsûs non sit forma informans, sed causa efficiens, nec anima sit causa materialis, sed concausa efficiens elevata, Deus cum animâ nullam veram compositionem facit, sed solam subordinationem, quæ ad unionem illapsûs sufficit; quæque etiam tactus substantialis dici potest,

quandoquidem hoc nomine solùm significatur intima quædam coexistentia substantiæ divinæ in ratione principii elevantis, cum substantiâ humanâ tanquam principio elevato, ita tamen ut Deus et anima non conficiant unum principium adæquatum ex duobus principiis inadæquatis, sed Deus est primum principium totale, anima verò est principium seu causa secunda totalis simul cum gratiis, quibus a Deo donatur adeoque non componunt, sed aliud alteri subordinatur.

XI. Contemplatio scholastica est purè speculativa divinarum veritatum cognitio; mystica verò est actus compositus ex fide vivâ et charitate ardente: scholastica est perfectio intellectûs; mystica et intellectum perficit et voluntatem.

XII. Inconsultum est, omnibus sine discrimine personarum consulere, ut contemplationi se tradant eamque procurent; quia hæc gratia est magis infusa quàm acquisita, et sicuti gratiæ gratis datæ non sunt omnibus infusæ, ita neque omnes illas procurare debent. Deinde quia aliqui vitæ mixtæ ita sunt imprudentes, ut recepto aliquo contemplationis gradu, illico propriæ vocationis fastidio capiantur, præferente amorem solitudinis obligationi fraternæ charitatis, repudiantes laboriosam Liam commercii cum proximo propter dilectam pulchram Rachelem contemplationis. Ignorant hi orationem, suavitatem et contemplationem, quæ obligationibus instituti quod homo profitetur, præjudicant, plus habere illusionis quàm orationis.

XIII. Fieri solet, ut ingenia indocilia, quæ terribilibus ac vehementibus agitantur passionibus, sint incapacia illius quod suavius et sublimius est in contemplatione: licet enim contingere possit ut ejusmodi homines sint magis sancti et amici Dei, quàm plures contemplativi, si nimirum has passiones mortificent et studiosè refrænent; ordinariè tamen, cùm adeo sint contumaces, superbi et iracundi, et in multis actionibus immoderati, locum non præstant ut ingenium ita incompositum capax plerumque sit contemplationis infusæ, gaudentis

tantâ suavitate, pace, quiete, mansuetudine, aliisque qualitatibus, nimum dissitis a malè temperatâ subjecti capacitate, nisi forlè mortificatio in eo adeo heroica fuerit, quæ veterem in alteram naturam quasi transmutet. Vid. § 256, cum *sqq.* Sit proinde Tractatûs hujus de vitâ spirituali hic finis.

UT IN OMNIBUS GLORIFICETUR DEUS.

CONSPECTUS

CAPITUM, PARAGRAPHORUM, SCHOLIORUM ET COROLLARIORUM QUÆ
IN HOC TOMO PRIMO CONTINENTUR.

	Pag.
EDITOR AD LECTOREM.	V
APPROBATIO ILL ^{mi} AC REV ^{mi} DD. STEPHANI MARILLEY, EPISCOPI LAUSANNENSIS ET GENEVENSIS, ETC., ETC.	IX
PREFATIO AUCTORIS.	XI
APPROBATIO.	XV

DISSERTATIO PROCEMIALIS.

De naturâ, objecto, fine et utilitate Theologiæ mysticæ.

§ 1. Theologia mystica quid?	1
SCHOL. I. Theologiæ variæ species.	1
SCHOL. II. Theologia mystica est scientia.	2
SCHOL. III. Est sapientia.	2
SCHOL. IV. Est practica.	2
SCHOL. V. Divisio theologiæ mysticæ.	2
SCHOL. VI. Theologiæ mysticæ officium.	3
§ 2. Objectum et finis mysticæ theologiæ.	3
SCHOLIUM. Quod etiam se ad vitam purgativam et illuminati- vam extendit.	4
§ 3. Principia et loci Theologiæ mysticæ.	5
SCHOLIUM. Alii loci.	5
§ 4. Experientia ad mysticam requiritur.	5
SCHOL. I. Non tamen ejus notitia solis perfectis reservata est.	6
SCHOL. II. Mystica non soli praxi relinquenda est.	6
§ 5. Theologia mystica doctrinalis est necessaria.	7
§ 6. Theologia mystica est scientia utilissima.	8